

Innhold

Forord	9
<u>KAPITTEL 1</u>	
Stortingsvalget 2017 – borgerlig valgseier, men velgerne går mot venstre	11
JOHANNES BERGH OG BERNT AARDAL	
Valgresultatet i et historisk perspektiv	12
Velgere på vandring	16
Oppsummering – velgeroverganger	24
Konklusjon	24
Referanser	25
Vedlegg	25
<u>KAPITTEL 2</u>	
Politisk dagsorden og sakseierskap ved stortingsvalget i 2017	27
JOHANNES BERGH OG RUNE KARLSEN	
Sakseierskap 2001–2017	31
Best politikk og stemmegivning	40
Avslutning	41
Vedlegg	43
<u>KAPITTEL 3</u>	
Politiske stridsspørsmål, ideologiske dimensjoner og stemmegivning	44
BERNT AARDAL, JOHANNES BERGH OG ATLE HAUGSGJERD	
Datamaterialet	46
Størst endring siden forrige valg	47
Hva er nordmenn mest enige eller uenige om?	48
Hva står det partipolitisk mest strid om?	49
Faktoranalyse av holdningsspørsmålene	50
Er dimensjonene fortsatt stabile over tid?	57
Smelter dimensjonene sammen over tid?	58
Ideologi og stemmegivning	59
En samlet oversikt over holdningsendringer 2013–2017	65
Velgernes ideologiske plassering i todimensjonale politiske rom	66
Offentlig–privat-dimensjonen og innvandringsdimensjonen	66
Offentlig–privat-dimensjonen og miljø- og klimadimensjonen	68
Offentlig–privat-dimensjonen og religiøs–sekulær-dimensjonen	69
Oppsummering	71
Diskusjon	72
Referanser	75
Vedlegg	77

KAPITTEL 4

Velgere i valgkamp – forsterkes politiske forskjeller? 81

ATLE HAUGSGJERD, RUNE KARLSEN OG TORIL AALBERG

Innledning	81
Valgkampundersøkelsen 2017 – data	82
Kan vi avblåse valgkampen?	83
Mediebruk og velgerinvolvering i valgkamp	86
Øker eller minsker valgkamp politiske forskjeller?	91
Hvilke partier vant usikre velgere?	95
Oppsummering og konklusjon	97
Referanser	98
Vedlegg	100

KAPITTEL 5

Populistiske holdninger i norsk valgkamp 103

TORIL AALBERG, PETER MAURER OG RUNE KARLSEN

Innledning	103
Populistiske holdninger og budskap	104
Populisme på norsk	106
Datamaterialet	108
Er norske velgere populistiske?	109
Hvilke velgere har populistiske holdninger?	113
Mistillit og mediebruk	115
Effekten av populistiske budskap på velgernes holdninger	118
Konklusjon	126
Referanser	129

KAPITTEL 6

Innvandringsvalget 2017 131

ANDERS TODAL JENSSEN OG ELISABETH IVARSFLATEN

Innledning	131
Det historiske bakteppet	132
Holdninger til innvandrere og innvandring	135
Utvikling i holdninger til innvandring og innvandrere over tid	137
Innvandringsspørsmålet og stemmegivning	142
Innvandringssaken i det større bildet.	150
Litteratur	152

KAPITTEL 7

Følelser og politikk 156

BERNT AARDAL OG TOR GAUTE SYRSTAD

De politiske følelsene	156
Positive og negative følelser	157
Forskjellen på politisk sinne og frykt	158
Følelsesstyrte holdninger og politiske preferanser	160
Politiske følelser i Norge	161
Datamaterialet	163
Hvem er de positive og de negative velgerne?	166
Oppsummering og diskusjon	174
Litteratur	176
Vedlegg	177

KAPITTEL 8

Regjeringsvalget 2017 – politisk polarisering i synet på regjeringen 178

JOHANNES BERGH OG ATLE HAUGSGJERD

Innledning	178
Regjeringssslitasje i et skiftende partilandskap	179
Hvilken regjering ønsket velgerne?	182
Politiske avstander på høyresiden i norsk politikk	188
Hvordan vurderte velgerne Solberg-regjeringens innsats?	191
Oppsummering	196
Referanser	198
Vedlegg	200

KAPITTEL 9

Konsensus om den norske velferdsstaten? 201

ATLE HAUGSGJERD OG STAFFAN KUMLIN

Innledning	201
Holdninger til velferdsstaten – et analytisk rammeverk	203
Hvor fornøyd er velgerne med velferdsstatenes tjenester?	212
Konklusjon	217
Referanser	218
Vedlegg	220

KAPITTEL 10

Sporadiske velgere eller permanente hjemmesittere? 223

JOHANNES BERGH OG DAG ARNE CHRISTENSEN

Introduksjon	223
Hvem stemmer og hvem stemmer ikke?	223
Utdanning og valgdeltakelse	229
Valgdeltakelsen blant innvandrere	230

Hva kan gjøres for å øke valgdeltakelsen?	231
Oppsummering	235
Referanser	235

KAPITTEL 11

En samlet modell for stemmegivning	237
---	-----

JOHANNES BERGH OG BERNT AARDAL

Innledning	237
Den sosialstrukturelle modellen	238
Politiske verdier	238
Regjeringsslitasje	239
Foreløpig oppsummering	241
Den samlede forklaringsmodellen i 2017	243
Er norsk politikk blitt mer polarisert?	246
Hvorfor ble Solberg-regjeringen gjenvalgt i 2017?	250
Referanser	252

Forfattere	255
-------------------------	-----